

УДК 72.012:727.1

ОЦІНКА ЯКОСТЕЙ ПРЕДМЕТНО-ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

О.М. Єгорова
Доц. Д.Ю. Косенко
Асп. О.Є. Шмельова

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання: визначення основних критеріїв формування простору загальноосвітніх навчальних закладів для аналізу предметно-просторового середовища наявних шкільних будівель та формування рекомендацій щодо його покращення.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом наукового дослідження у роботі є предметно-просторове середовище (ППС) загальноосвітнього навчального закладу. Предметом дослідження є критерії оцінки ППС навчального закладу.

Методи та засоби дослідження. Аналіз та узагальнення літературних джерел за тематикою дослідження.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Вдосконалено систему критеріїв оцінки та формування ППС загальноосвітніх навчальних закладів.

Результати дослідження. На основі літературних джерел [1, 2] сформовано систему критеріїв для аналізу предметно-просторового середовища загальноосвітнього навчального закладу.

Предметно-просторове середовище навчального закладу розглядається тут як одна із впливових складових освітнього середовища в цілому. Пропонується аналізувати та оцінювати ППС школи за трьома основними критеріями, такими як:

- зручність та безпека;
- психологічний комфорт та розвиток;
- індивідуалізація.

Для кожного з критеріїв попередньо визначено чинники, що впливають на формування відповідних якостей середовища. Безпека та зручність користування, функціональна відповідність елементів ППС оцінюються за відповідними нормами та правилами проектування. Зв'язність ППС визначається як з погляду об'ємно-планувальної структури, так і з точки зору єдності художньо-стильового рішення середовища, можливості сприйняття усього комплексу як єдиного цілого. Екологічність передбачає наявність в інтер'єрі природних елементів, зв'язок з природним оточенням, екологічність технічних рішень та матеріалів при оздобленні інтер'єру та для виготовлення меблів. Відкритий простір надає можливість вільної об'ємно-просторової організації. Доступність та мобільність включають як можливість безперешкодного пересування, так і психологічна відповідність дизайн-рішень віковим особливостям учнів. Різноманіття сенсорних відчуттів ППС (кольору, фактури та форми) забезпечує загальний психологічний комфорт та сприяє розвитку учнів. Гнучкість середовища розглядається як можливість пристосування елементів ППС для різних видів діяльності, а також як можливість для неоднозначного, творчого сприйняття елементів ППС. Можливість для зміни діяльності передбачає як спеціально облаштовані зони, так і можливості зміни функції елементів інтер'єру. Особистий простір – це можливість зберігання особистих речей, усамітнення для навчання або відпочинку. Унікальна ідентичність закладу – це відмінність, особливість художнього образу ППС, що

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Комп'ютерний дизайн інтер'єру і меблів

дозволяє учням асоціювати себе зі школою, вибудовувати особистісні зв'язки, відчувати гордість від навчання саме у цій школі.

В ході розробки запропонованої системи критеріїв було здійснено аналіз предметно-просторового середовища декількох існуючих навчальних закладів з метою уточнення системи критеріїв, з'ясування можливості за допомогою цієї системи виявляти переваги та недоліки того чи іншого інтер'єрного рішення, надавати рекомендації щодо вдосконалення середовища навчального закладу. Прийняту в результаті схему взаємозв'язків чинників та критеріїв оцінки ППС загальноосвітнього навчального закладу наведено на рис. 1.

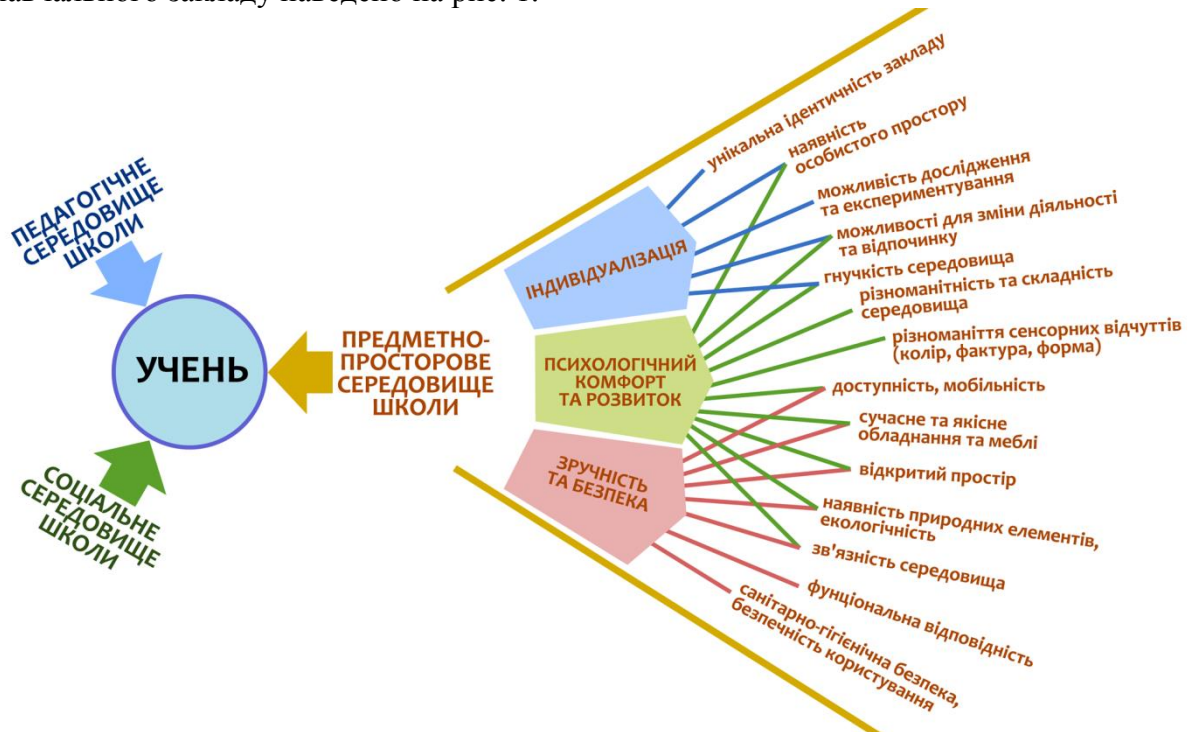

Рисунок 1 - Система критеріїв для аналізу предметно-просторового середовища навчального закладу.

Висновки. Проведене дослідження дозволило встановити перелік критеріїв для оцінки ППС загальноосвітнього навчального закладу та визначити основні чинники, що впливають на формування цих критеріїв. На нашу думку, аналіз ППС загальноосвітнього навчального закладу за обраними критеріями та системою чинників дозволить виявити та уточнити особливості організації ППС конкретного закладу, намітити шляхи покращення якості ППС школи засобами дизайну.

Ключові слова: дизайн інтер'єру, навчальний заклад, школа, освітнє середовище, предметно-просторове середовище.

ЛІТЕРАТУРА:

1. P. Barrett, F. Davies, Y. Zhang, L. Barrett. The impact of classroom design on pupils' learning: Final results of a holistic, multi-level analysis. // Building Environment, 2015, vol. 89, pp. 118–133.
2. Ясвин В.А. Школа как образовательная среда. Моделирование и проектирование образовательной среды. М. : Сентябрь, 2000.